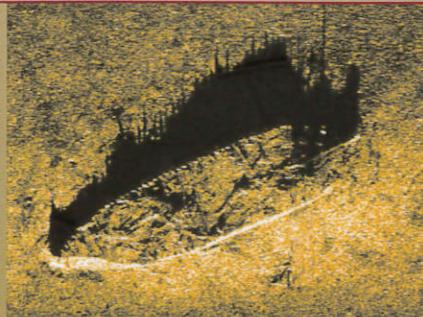

ACTUACIÓN ARQUEOLÓXICAS

Ano 2007

Escavación arqueolóxica no castro de Viladonga, Castro de Rei (Lugo)

EMILIO RAMIL GONZÁLEZ

Neste proxecto, campaña do 2007, o obxectivo foi ampliar a escavación do 2006 escavando en dous sectores, en total 250 metros cadrados. O plan e o método de traballo consiste, pois, en establecer unidades de escavación ou sondaxe que seguen a retícula planimétrica empregada en todo o xacemento, coincidentes cos cadros sinalados para cada unha das áreas.

Como é habitual no xacemento, e para facilitar o rexistro e o desenvolvemento da escavación, estas unidades subdividíronse en cadros de 5x5 m, nomeados do 1 ao 4, seguindo desde o N o sentido das agullas do reloxo. A actuación foi realizada con medios manuais e retirouse a terra desde a capa superficial, seguindo a orientación das diferentes texturas e cores que puidesen individualizar unidades estratigráficas, obtendo unha lectura previa da súa disposición e correlación, ao tempo que un recoñecemento do estado de conservación dos restos arqueolóxicos que se detectaron. O baleirado de terras realizouse aplicando técnicas de documentación estratigráfica tridimensional.

A intervención arqueolóxica podemos cualificala como positiva no que respecta aos seus resultados científicos e patrimoniais. Como ampliación das áreas abertas na última campaña do ano 2006, permite afondar no coñecemento dos dous sectores do castro onde se vén investigando nestes anos: na croa e na entrada leste ao interior do recinto, a entrada principal, a través do forte sistema defensivo aquí existente.

Acceso apreciándose o empedrado e os elementos líticos da porta exterior.

No sector da entrada ao interior da croa, descubriuse definitivamente a continuación do camiño de entrada cara á rolda sur da muralla, co seu lousado orixinal, camiño flanqueado á esquerda por un novo barrio da croa, e escavouse enteiramente unha estrutura habitacional, exhumándose parcialmente unha habitación pegada a esta, que se unirá ao paramento interno da muralla sur, seguindo a tipoloxía urbana da zona noroeste da croa. No seu interior, recolleuse un interesante conxunto de materiais, entre os que cabe salientar un tesouríño composto de 338 numismas de bronce, a maioria folles e semis, ademais de anacos de terra *sigillata* e cerámica fina, cerámica común e cerámica castrexa, vidros, ferros, etc. A riqueza cuantitativa e cualitativa dos restos materiais asociados a esta construcción, xunto co particular da súa situación, a pouca distancia do arco sur da muralla cara a cal se dirixe un ramal do camiño de acceso flanqueando a plataforma inferior da estrutura, ademais da continuación de estruturas deste barrio, fai coidar como dun alto interese a continuación da escavación desta zona, co fin de acadar un mellor coñecemento da configuración urbanística do castro neste sector da entrada e os camiños de tránsito interior que a partir del se crean.

No sector do acceso leste ao xacemento, unha vez confirmada a existencia desta entrada ao castro na campaña de 2003 e continuada no 2006, na que foi posible completar o coñecemento adquirido daquela exhumando o total da anchura desta, que permitiu documentar un corredor arquitectónico monumental que supera os 15 m de lonxitude, cunha anchura variable entre os 3,20 m no seu cabio oeste e os 2,80 m no leste.

Na actual campaña compróbase que continúan os batentes dereito e esquierdo da muralla (paramentos norte e sur dos muros que flanquean o acceso á croa). Os paramentos agora descubertos cruzan toda a área de escavación; o longo total escavado do batente dereito (paramento N) é de 9,45 m e o do batente esquierdo (paramento S) é de 8,75 m, sitúanse en dirección NO-SL, están constituídos por un mamposto, cachotería irregular de lousas de xisto de gran e mediano tamaño, cun máximo de 8 fiadas conservadas en alzado e 2 en planta. A utilización de grandes lousas fai que o muro chegue a acadar por zonas ata 0,60 m de ancho.

Sobre a parte superior da muralla documentouse un potente nivel de derrubamento e entullo que houbo que rebaixar en noíro superando os límites da unidade de

Vivenda rectangular de esquinas redondeadas, empedrado e pavimento.

escavación por motivos de seguridade. Así mesmo, deixouse totalmente á vista o ancho da fábrica do muro para a súa futura consolidación.

A 2,07 m do inicio da cata, o paramento da muralla presenta un recuamento cara ao interior do camiño de acceso, reducindo o paso; o recuamento é de 0,35 m. Precisamente antes do recuamento, e imbricada no paramento da muralla, exhúmase unha lousa de xisto en posición horizontal, colocada sobre o empedrado do acceso; as dimensións desta pedra,

de forma irregular, que forma parte do limiar dunha nova porta de acceso son de 0,75 m de longo, 0,55/0,65 m de ancho e 0,15 m de grosor. Aliñada con esta lousa, a 1,39 m do paramento da muralla, localízase unha peza lítica de granito, *in situ* tamén, de forma circular, con rebaixe lonxitudinal central; a peza mide 0,36/0,40 m de diámetro e 0,17 m de grosor e, desde as caras exteriores e cara ao centro, vai gañando altura, tomando unha forma tronco-cónica; nesta elevación da peza está o rebaixe en dirección N-S, de 0,25 m de longo, 0,06 m de ancho e 0,04 m de profundidade. Queremos sinalar que, por motivos de seguridade, a peza lítica se trasladou ao museo, atopándose baixo esta un denario de prata de Tiberio. Posteriormente, debido ao lavado por mor da choiva, foron recuperados nesta zona dous denarios máis da mesma tipoloxía.

Na mesma liña que esta peza lítica e a lousa, cara ao sur da sondaxe, e tamén imbricada no paramento sur da muralla, exhúmase outra lousa de xisto; esta peza, en posición horizontal, cuadrangular, mide 0,49 m de longo, 0,38 m de ancho e 0,14 m de grosor.

Os elementos descritos sitúannos diante da base dos bantentes dunha nova porta de dúas follas.

A distancia entre a porta interior, escavada na campaña do 2006, e a porta exterior, escavada na actual campaña, é de 2,70 m. O ancho do camiño na zona que coincide coa porta interior é de 3,53 m e, na zona que coincide coa porta exterior, é de 3,10 m. □